

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)

της 18ης Ιουνίου 2015*

«Αίτηση αναιρέσεως — Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας — Περιοριστικά μέτρα σε βάρος της Δημοκρατίας της Λευκορωσίας — Παραδεκτό — Προθεσμία ασκήσεως προσφυγής — Ευεργέτημα πενίας — Ανασταλτικό αποτέλεσμα — Αποτελεσματική ένδικη προστασία — Δικαιώματα άμυνας — Αρχή της αναλογικότητας»

Στην υπόθεση C-535/14 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ασκήθηκε στις 24 Νοεμβρίου 2014,

Vadzim Ipatou, κάτοικος Minsk (Λευκορωσία), εκπροσωπούμενος από τον M. Michalauskas, avocat,

αναιρεσείων,

όπου ο έτερος διάδικος είναι

το **Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης**, εκπροσωπούμενο από τους F. Naert και B. Driessen,

καθού πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους T. von Danwitz, πρόεδρο τμήματος, C. Vajda, A. Rosas (εισηγητή), E. Juhász και D. Šváby, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Mengozzi

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

Απόφαση

- 1 Με την αίτησή του αναιρέσεως, ο V. Ipatau ζητεί την αναίρεση της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 23ης Σεπτεμβρίου 2014, Ipatau κατά Συμβουλίου (T-646/11, EU:T:2014:800, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση), με την οποία το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή του με αίτημα την ακύρωση:
- της αποφάσεως 2011/666/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 10ης Οκτωβρίου 2011, για την τροποποίηση της απόφασης 2010/639/ΚΕΠΠΑ, σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά της Λευκορωσίας (ΕΕ L 265, σ. 17),
  - του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 1000/2011 του Συμβουλίου, της 10ης Οκτωβρίου 2011, για την εφαρμογή του άρθρου 8α, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 765/2006, σχετικά με περιοριστικά μέτρα εις βάρος της Λευκορωσίας (ΕΕ L 265, σ. 8),
  - του εγγράφου του Συμβουλίου της 14ης Νοεμβρίου 2011, με το οποίο απέρριψε το αίτημα του αναιρεσιδόντος να διαγραφεί το όνομά του από την απόφαση 2011/69/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 31ης Ιανουαρίου 2011, για την τροποποίηση της απόφασης 2010/639/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου σχετικά με περιοριστικά μέτρα εις βάρος ορισμένων αξιωματούχων της Λευκορωσίας (ΕΕ L 28, σ. 40, στο εξής: έγγραφο της 14ης Νοεμβρίου 2011),
  - του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 84/2011 του Συμβουλίου, της 31ης Ιανουαρίου 2011, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) 765/2006 σχετικά με περιοριστικά μέτρα εις βάρος του Προέδρου Λουκασένκο και ορισμένων αξιωματούχων της Λευκορωσίας (ΕΕ L 28, σ. 17),
  - της αποφάσεως 2012/642/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά της Λευκορωσίας (ΕΕ L 285, σ. 1), και
  - του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 1017/2012 του Συμβουλίου, της 6ης Νοεμβρίου 2012, για την εφαρμογή του άρθρου 8α παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) 765/2006 σχετικά με περιοριστικά μέτρα εις βάρος της Λευκορωσίας (ΕΕ L 307, σ. 7),

κατά το μέρος που αφορά τον αναιρεσιδόντα.

Ιστορικό της διαφοράς

- 2 Το Γενικό Δικαστήριο εξέθεσε ως εξής το ιστορικό της διαφοράς:
- «1 Ο αναιρεσιδών, Vadzim Ipatau, είναι υπήκοος Λευκορωσίας, αντιπρόεδρος της Κεντρικής Επιτροπής των Εκλογών (στο εξής: ΚΕΕ).
- 2 Από την κοινή θέση 2006/276/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 10ης Απριλίου 2006, σχετικά με περιοριστικά μέτρα εις βάρος ορισμένων αξιωματούχων της Λευκορωσίας και για την κατάργηση της κοινής θέσης 2004/661/ΚΕΠΠΑ (ΕΕ L 101, σ. 5), προκύπτει ότι, κατόπιν της εξαφάνισως προσωπικοτήτων στη Λευκορωσία, της νοθείας των εκλογών και του δημοψηφίσματος καθώς και για σοβαρές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τη χρήση βίας σε βάρος ειρηνικών διαδηλωτών μετά τις εν λόγω εκλογές και το δημοψήφισμα, αποφασίστηκε να επιβληθούν περιοριστικά μέτρα, όπως η απαγόρευση της εισόδου ή της διελεύσεως στο έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και η δέσμευση των κεφαλαίων και των οικονομικών πόρων, κατά διαφόρων προσώπων στη Λευκορωσία.

- 3 Τα εκτελεστικά μέτρα της Ένωσης ορίστηκαν στον κανονισμό (ΕΚ) 765/2006 του Συμβουλίου, της 18ης Μαΐου 2006, σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά της Λευκορωσίας (ΕΕ L 134, σ. 1). Οι διατάξεις αυτές έχουν ως αντικείμενο πλείονες διαδοχικές τροποποιήσεις και το άρθρο 8α, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού, όπως τροποποιήθηκε, προβλέπει ότι, οσάκις το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποφασίζει να υπαγάγει φυσικό ή νομικό πρόσωπο, οντότητα ή οργανισμό στα μέτρα του άρθρου 2, παράγραφος 1, τροποποιεί το παράρτημα, στο οποίο περιλαμβάνεται ο κατάλογος στον οποίο εγγράφεται κατά συνέπεια το πρόσωπο αυτό.
- 4 Τα περιοριστικά μέτρα που προβλέπονται στην κοινή θέση 2006/276 παρατάθηκαν μέχρι τις 15 Μαρτίου 2010 με την κοινή θέση 2009/314/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 6ης Απριλίου 2009, για την τροποποίηση της κοινής θέσης 2006/276 και την κατάργηση της κοινής θέσης 2008/844/ΚΕΠΠΑ (ΕΕ L 93, σ. 21). Εντούτοις, οι ταξιδιωτικοί περιορισμοί που είχαν επιβληθεί σε ορισμένες ηγετικές προσωπικότητες της Λευκορωσίας, εξαιρουμένων των ατόμων που εμπλέκονταν στις εξαφανίσεις που σημειώθηκαν το 1999-2000 καθώς και του προέδρου της ΚΕΕ, αναστάλησαν έως τις 15 Δεκεμβρίου 2009.
- 5 Στις 15 Δεκεμβρίου 2009 το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση 2009/969/ΚΕΠΠΑ για την επέκταση των περιοριστικών μέτρων εις βάρος ορισμένων αξιωματούχων της Λευκορωσίας που προβλέπονται στην κοινή θέση 2006/276 και την κατάργηση της κοινής θέσης 2009/314 (ΕΕ L 332, σ. 76). Παρέτεινε μέχρι τις 31 Οκτωβρίου 2010 τόσο τα περιοριστικά μέτρα που προβλέπονται στην κοινή θέση 2006/276 όσο και την αναστολή των ταξιδιωτικών περιορισμών που είχαν επιβληθεί σε ορισμένες ηγετικές προσωπικότητες της Λευκορωσίας.
- 6 Βάσει της επανεξετάσεως της κοινής θέσεως 2006/276, το Συμβούλιο, με την απόφαση 2010/639/ΚΕΠΠΑ, της 25ης Οκτωβρίου 2010, σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά της Λευκορωσίας (ΕΕ L 280, σ. 18), ανανέωσε μέχρι τις 31 Οκτωβρίου 2011 τόσο τα περιοριστικά μέτρα που προβλέπονται στην κοινή θέση 2006/276 όσο και την αναστολή των ταξιδιωτικών περιορισμών που είχαν επιβληθεί σε ορισμένες ηγετικές προσωπικότητες της Λευκορωσίας.
- 7 Με την απόφαση 2011/69/ΚΕΠΠΑ [...], αποφασίστηκε, λαμβανομένης υπόψη της νοθείας κατά τις προεδρικές εκλογές της 19ης Δεκεμβρίου 2010 και της βίαιης καταστολής της αντιπολίτευσης, της κοινωνίας των πολιτών και των αντιπροσώπων των ανεξάρτητων μέσων μαζικής επικοινωνίας στη Λευκορωσία, η λήξη της αναστολής των ταξιδιωτικών περιορισμών, καθώς η εφαρμογή άλλων περιοριστικών μέτρων. Το άρθρο 1, παράγραφος 1, της αποφάσεως 2010/639 συμπληρώθηκε ως ακολούθως:
- “δ) για τις παραβάσεις των διεθνών εκλογικών κανόνων κατά τις προεδρικές εκλογές που διεξήχθησαν στις 19 Δεκεμβρίου 2010 στη Λευκορωσία, και για την καταστολή της κοινωνίας των πολιτών και της δημοκρατικής αντιπολίτευσης, καθώς και των συνδεομένων με αυτούς προσώπων, ως έχουν στο Παράρτημα III Α.”
- 8 Η απόφαση 2011/69 αντικατέστησε το άρθρο 2 της αποφάσεως 2010/639 ως εξής:

“Άρθρο 2

1. Δεσμεύονται όλα τα κεφάλαια και οι οικονομικοί πόροι που βρίσκονται στην ιδιοκτησία ή κατοχή ή ελέγχονται από πρόσωπα τα οποία είναι υπεύθυνα:

[...]

- β) για τις παραβάσεις των διεθνών εκλογικών κανόνων κατά τις προεδρικές εκλογές που διεξήχθησαν στις 19 Δεκεμβρίου 2010 στη Λευκορωσία, και για την καταστολή της κοινωνίας των πολιτών και της δημοκρατικής αντιπολίτευσης, και των φυσικών ή νομικών προσώπων, οντοτήτων ή οργανισμών που συνδέονται με τους ως άνω, ως έχουν στο Παράρτημα III Α·

[...]"

- 9 Μνεία του ονόματος του αναιρεσείοντος αναφέρθηκε στο παράρτημα V της αποφάσεως 2011/69, με το οποίο προστίθεται το παράρτημα III Α στην απόφαση 2010/639 [το παράρτημα III Α, κατάλογος των προσώπων περί των οποίων γίνεται λόγος στο άρθρο 1, παράγραφος 1, στοιχείο δ', και στο άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο β']. Το όνομα του αναιρεσείοντος περιλαμβάνεται στον αριθμό 10 με την ακόλουθη διευκρίνιση: "Αναπληρωτής διευθυντής της [ΚΕΕ]".
- 10 Ο εκτελεστικός κανονισμός 84/2011, μεταξύ άλλων, αντικατέστησε το άρθρο 2 του κανονισμού 765/2006 με το εξής κείμενο:

"Άρθρο 2:

1. Δεσμεύονται όλα τα κεφάλαια και όλοι οι οικονομικοί πόροι που βρίσκονται στην ιδιοκτησία ή κατοχή ή τελούν υπό τον έλεγχο φυσικών ή νομικών προσώπων, οντοτήτων και οργανισμών που κατονομάζονται στα παράρτημα I ή στο παράρτημα I Α.
2. Κανένα κεφάλαιο ή οικονομικός πόρος δεν διατίθεται, άμεσα ή έμμεσα, στα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, οντότητες ή φορείς που περιλαμβάνονται στο παράρτημα I ή στο παράρτημα I Α ή προς όφελός τους.

[...]

5. Το παράρτημα I Α περιλαμβάνει τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, οντότητες και φορείς που αναφέρονται στο άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο β', της απόφασης 2010/639[...], όπως τροποποιήθηκε".
- 11 Ο εκτελεστικός κανονισμός 84/2011 συμπεριέλαβε, με το παράρτημα του II (παράρτημα I Α του κανονισμού 765/2006 που περιλαμβάνει τον κατάλογο των φυσικών και νομικών προσώπων, οντοτήτων ή οργανισμών περί των οποίων τα άρθρα 2, παράγραφοι 1, 2 και 5), το όνομα του αναιρεσείοντος με τη διευκρίνιση που περιέχεται στο σημείο 9 ανωτέρω.
- 12 Στις 2 Φεβρουαρίου 2011 δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ανακοίνωση προς τα πρόσωπα έναντι των οποίων εφαρμόζονται τα μέτρα που προβλέπονται στην απόφαση 2011/69 και στον εκτελεστικό κανονισμό 84/2011 (ΕΕ C 33, σ. 17).
- 13 Με έγγραφο της 2ας Σεπτεμβρίου 2011, ο αναιρεσείων ζήτησε από το Συμβούλιο να επανεξετάσει την εγγραφή του ονόματός του στους σχετικούς καταλόγους.
- 14 Με έγγραφο της 14ης Νοεμβρίου 2011, το Συμβούλιο απέρριψε την εν λόγω αίτηση επανεξετάσεως [...], κρίνοντας ότι τα περιοριστικά μέτρα που ελήφθησαν κατά του αναιρεσείοντος ήσαν δικαιολογημένα. Επισύναψε στο έγγραφο αυτό νέα απόφαση και νέο εκτελεστικό κανονισμό.

15 Συναφώς, το Συμβούλιο επισύναψε την απόφαση [2011/666], στην οποία αντικατέστησε τη διευκρίνιση σχετικά με τον αναιρεσιώντα όπως αναφέρεται στο σημείο 9 ανωτέρω με την εξής μνεία:

“Αντιπρόεδρος της [ΚΕΕ]. Ως μέλος της [ΚΕΕ], ευθύνεται για τις παραβιάσεις των διεθνών εκλογικών κανόνων κατά τις προεδρικές εκλογές της 19ης Δεκεμβρίου 2010.”

16 Το Συμβούλιο επισύναψε επίσης τον εκτελεστικό κανονισμό [1000/2011], με τον οποίο η διευκρίνιση, όπως αυτή αναφέρεται στη σκέψη 9 ανωτέρω, αντικαταστάθηκε επίσης από την ίδια μνεία με αυτήν που περιλαμβάνεται στην απόφαση 2011/666 και εκτίθεται στη σκέψη 15 ανωτέρω.

17 Ανακοίνωση προς τα πρόσωπα έναντι των οποίων εφαρμόζονται τα περιοριστικά μέτρα που προβλέπονται στην απόφαση 2010/639, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 2011/666, και τον κανονισμό (ΕΚ) 765/2006, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 999/2011 του Συμβουλίου, σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά της Λευκορωσίας, δημοσιεύθηκε στην *[Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης]* στις 11 Οκτωβρίου 2011 (ΕΕ C 299, σ. 4).

18 Με την απόφαση [2012/642], το Συμβούλιο παρέτεινε μέχρι τις 31 Οκτωβρίου 2013 τα ισχύοντα περιοριστικά μέτρα και ενσωμάτωσε τα μέτρα που επιβάλλει η απόφαση 2010/639 σε μία ενιαία νομική πράξη. Το άρθρο 3, παράγραφος 1, της εν λόγω αποφάσεως προβλέπει τα εξής:

“Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για να εμποδίζουν την είσοδο στο έδαφός τους ή τη διαμέσου του εδάφους τους διέλευση προσώπων:

- α) τα οποία ευθύνονται για σοβαρές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή άσκηση βίας εις βάρος της κοινωνίας των πολιτών και της δημοκρατικής αντιπολίτευσης, ή των οποίων οι δραστηριότητες υποσκάπτουν σοβαρά καθ’ οιονδήποτε τρόπο τη δημοκρατία ή το κράτος δικαίου στη Λευκορωσία, ή κάθε πρόσωπο που συνδέεται με αυτά,
- β) τα οποία επωφελούνται από το καθεστώς Λουκασένκο ή το στηρίζουν,

όπως παρατίθεται στο Παράρτημα.”

19 Το άρθρο 4, παράγραφος 1, της αποφάσεως 2012/642 ορίζει:

“Δεσμεύονται όλα τα κεφάλαια και οι οικονομικοί πόροι που ευρίσκονται στην ιδιοκτησία, την κατοχή ή ελέγχονται από:

- α) πρόσωπα, οντότητες ή φορείς που ευθύνονται για σοβαρές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και άσκηση βίας εις βάρος της κοινωνίας των πολιτών και της δημοκρατικής αντιπολίτευσης, ή των οποίων οι δραστηριότητες υποσκάπτουν σοβαρά καθ’ οιονδήποτε τρόπο τη δημοκρατία ή το κράτος δικαίου στη Λευκορωσία, ή κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, οντότητα ή φορέας που συνδέεται με αυτά, καθώς και τα νομικά πρόσωπα, τις οντότητες ή τους φορείς που τελούν υπό την ιδιοκτησία ή τον έλεγχό τους·
- β) φυσικά ή νομικά πρόσωπα, οντότητες ή φορείς που επωφελούνται από το καθεστώς Λουκασένκο ή το στηρίζουν, καθώς και νομικά πρόσωπα, οντότητες ή φορείς υπό την ιδιοκτησία ή τον έλεγχό τους,

όπως παρατίθεται στο Παράρτημα.”

20 Στο παράρτημα της απόφασης 2012/642 (κατάλογος των προσώπων περί των οποίων γίνεται λόγος στο άρθρο 3, παράγραφος 1, και στο άρθρο 4, παράγραφος 1), το όνομα του αναιρεσείοντος, το οποίο περιλαμβάνεται στον αριθμό 66, ενεγράφη με την ακόλουθη μνεία:

“Αντιπρόεδρος της [ΚΕΕ]. Ως μέλος της ΚΕΕ, ευθύνεται για τις παραβιάσεις των διεθνών εκλογικών κανόνων κατά τις προεδρικές εκλογές της 19ης Δεκεμβρίου 2010.”

21 Με τον κανονισμό (ΕΕ) 1014/2012, της 6ης Νοεμβρίου 2012 (ΕΕ L 307, σ. 1), το Συμβούλιο τροποποίησε τον κανονισμό 765/2006. Αντικατέστησε το άρθρο 2 του τελευταίου αυτού κανονισμού με το ακόλουθο κείμενο:

“1. Δεσμεύονται όλα τα κεφάλαια και όλοι οι οικονομικοί πόροι που βρίσκονται στην ιδιοκτησία ή κατοχή ή τελούν υπό τον έλεγχο φυσικών ή νομικών προσώπων, οντοτήτων ή φορέων που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι.

2. Απαγορεύεται η διάθεση, άμεσα ή έμμεσα, κεφαλαίων ή οικονομικών πόρων στα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, οντότητες ή οργανισμούς που κατονομάζονται στον κατάλογο του παραρτήματος Ι ή προς όφελός τους.

3. Απαγορεύεται η εν γνώσει και εκ προθέσεως συμμετοχή σε δραστηριότητες που έχουν, άμεσα ή έμμεσα, ως αντικείμενο ή αποτέλεσμα την καταστρατήγηση των μέτρων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2.

4. Το παράρτημα Ι περιλαμβάνει κατάλογο με τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, οντότητες και φορείς ως προς τα οποία, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α) της απόφασης 2012/642[...], το Συμβούλιο έχει διαπιστώσει ότι ευθύνονται για σοβαρές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή για τα κατασταλτικά μέτρα κατά της κοινωνίας των πολιτών και της δημοκρατικής αντιπολίτευσης, ή των οποίων οι δραστηριότητες υποσκιάζουν σοβαρά καθ' οιοδήποτε τρόπο τη δημοκρατία ή το κράτος δικαίου στη Λευκορωσία, με τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, οντότητες και φορείς που συνδέονται με αυτά, καθώς και με τα νομικά πρόσωπα, οντότητες και φορείς που βρίσκονται στην ιδιοκτησία ή τελούν υπό τον έλεγχό τους.

5. Το παράρτημα Ι περιλαμβάνει επίσης κατάλογο με τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, οντότητες και φορείς ως προς τα οποία, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο β), της απόφασης 2012/642[...], έχει διαπιστωθεί από το Συμβούλιο ότι ευεργετούνται από το καθεστώς Λουκασένκο ή το υποστηρίζουν, καθώς και νομικά πρόσωπα, οντότητες και φορείς που βρίσκονται στην ιδιοκτησία ή τελούν υπό τον έλεγχό τους.”

22 Περαιτέρω, με τον κανονισμό 1014/2012, οι παραπομπές στα “παραρτήματα Ι, Ι^Α, και Ι^Β” ή οι παραπομπές στα “παραρτήματα Ι ή Ι Α” στον κανονισμό 765/2006, όπως τροποποιήθηκε, αντικαταστάθηκαν από τις παραπομπές “στο παράρτημα Ι”.

23 Με τον εκτελεστικό κανονισμό [1017/2012], το Συμβούλιο αντικατέστησε το κείμενο των παραρτημάτων Ι, Ι Α και Ι Β του κανονισμού 765/2006 με ένα μόνο παράρτημα. Στο παράρτημα αυτό περιλαμβάνεται, στον αριθμό 66, το όνομα του αναιρεσείοντος με την ίδια μνεία, η οποία παρατίθεται στη σκέψη 20 ανωτέρω.

24 Στις 7 Νοεμβρίου 2012 δημοσιεύθηκε στην [*Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*] (ΕΕ C 339, σ. 9) ανακοίνωση υπ' όψιν των προσώπων και των οντοτήτων έναντι των οποίων εφαρμόζονται τα περιοριστικά μέτρα που προβλέπονται στην απόφαση 2012/642, στον κανονισμό 1014/2012 και στον εκτελεστικό κανονισμό 1017/2012.»

Η ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου διαδικασία και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

- 3 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 11 Δεκεμβρίου 2011, ο νυν αναιρεσείων κατέθεσε αίτηση παροχής ευεργετήματος πενίας δυνάμει των άρθρων 94 και 95 του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου προκειμένου να ασκήσει κατά του Συμβουλίου προσφυγή ακυρώσεως της αποφάσεως 2011/69, της αποφάσεως 2011/666, του εκτελεστικού κανονισμού 84/2011 και του εκτελεστικού κανονισμού 1000/2011, καθόσον οι πράξεις αυτές τον αφορούν.
- 4 Με διάταξη του προέδρου του έκτου τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου CD κατά Συμβουλίου (T-646/11 AJ, EU:T:2012:279), παρασχέθηκε στον νυν αναιρεσειόντα το ευεργέτημα πενίας.
- 5 Με το δικόγραφο της προσφυγής που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 27 Ιουνίου 2012, ο νυν αναιρεσείων άσκησε προσφυγή με αίτημα την ακύρωση της αποφάσεως 2011/666, του εκτελεστικού κανονισμού 1000/2011 και του εγγράφου της 14ης Νοεμβρίου 2011. Στη συνέχεια, ο νυν αναιρεσείων επεξέτεινε τα αιτήματα προσφυγής του και ζήτησε επίσης την ακύρωση της αποφάσεως 2012/642 και του εκτελεστικού κανονισμού 1017/2012.
- 6 Το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε καταρχάς την τήρηση των προθεσμιών ασκήσεως της προσφυγής έναντι του συνόλου των πράξεων των οποίων ζητήθηκε η ακύρωση. Αφού έκρινε ότι το αίτημα ακυρώσεως της αποφάσεως 2011/666 και του εκτελεστικού κανονισμού 1000/2011 υποβλήθηκε εντός των προθεσμιών ασκήσεως προσφυγών, αποφάνθηκε επί του παραδεκτού της προσφυγής καθό μέρος έβαλλε κατά του εγγράφου της 14ης Νοεμβρίου 2011. Αφού εξέτασε την αίτηση παροχής του ευεργετήματος πενίας, έκρινε, στη σκέψη 58 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, ότι δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι, στην αίτηση παροχής ευεργετήματος πενίας, ο αναιρεσείων έκανε σαφώς μνεία του εγγράφου της 14ης Νοεμβρίου 2011 ως πράξεως κατά της οποίας έπρεπε να στραφεί η ασκηθιζόμενη προσφυγή.
- 7 Η προθεσμία για την άσκηση προσφυγής κατά του εγγράφου της 14ης Νοεμβρίου 2011 δεν είχε επομένως ανασταλεί, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 96, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, από την άσκηση του αιτήματος παροχής του ευεργετήματος πενίας. Κατά συνέπεια, εφόσον η προσφυγή ασκήθηκε στις 27 Ιουνίου 2012, ήτοι πέραν των επτά μηνών μετά την ημερομηνία κοινοποιήσεως του εγγράφου αυτού, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι ασκήθηκε μετά την πάροδο των προθεσμιών του άρθρου 263 ΣΛΕΕ και του άρθρου 102, παράγραφοι 1 και 2, του Κανονισμού Διαδικασίας.
- 8 Ο V. Ipatau προέβαλε πέντε λόγους ακυρώσεως προς στήριξη της προσφυγής του, οι οποίοι αντλούνται, πρώτον, από ανεπαρκή αιτιολόγηση και προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας, δεύτερον, από τον συλλογικό χαρακτήρα της ευθύνης και από το περιοριστικό μέτρο, τρίτον, από «έλλειψη νόμιμου στοιχείου», τέταρτον, από πλάνη εκτιμήσεως και, πέμπτον, από μη τήρηση της αρχής της αναλογικότητας. Το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι έκαστος εξ αυτών των λόγων ήταν αβάσιμος και, κατά συνέπεια, απέρριψε την προσφυγή.

Αιτήματα των διαδίκων

- 9 Με την αίτησή του αναιρέσεως, ο V. Ipatau ζητεί από το Δικαστήριο:
  - να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση·
  - να αποφανθεί οριστικά επί της διαφοράς ή να αναπέμψει την υπόθεση στο Γενικό Δικαστήριο και
  - να καταδικάσει το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.

10 Το Συμβούλιο ζητεί από το Δικαστήριο:

- να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως και
- να καταδικάσει τον αναιρεσείοντα στα δικαστικά έξοδα του Συμβουλίου.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως, ο οποίος αντλείται από προσβολή του δικαιώματος αποτελεσματικής ένδικης προστασίας

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 11 Με τον πρώτο λόγο του αναιρέσεως, ο V. Ipatau υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο, κρίνοντας απαράδεκτη την προσφυγή καθόσον αυτή στρεφόταν κατά του εγγράφου της 14ης Νοεμβρίου 2011, προσέβαλε το δικαίωμα αποτελεσματικής ένδικης προστασίας.
- 12 Ο V. Ipatau αμφισβητεί τις σκέψεις 58 έως 60 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Πρώτον, υποστηρίζει ότι οι πράξεις πρέπει να ερμηνεύονται κατά τρόπο ώστε να προτάσσεται η πρακτική τους αποτελεσματικότητα και, κατά συνέπεια, η αίτηση παροχής του ευεργετήματος πενίας της 11ης Δεκεμβρίου 2011 έχει την έννοια ότι σκοπεί οπωσδήποτε στην ακύρωση του εγγράφου της 14ης Νοεμβρίου 2011. Δεύτερον, διατείνεται ότι δεν είχε τη συνδρομή δικηγόρου κατά τη σύνταξη της αιτήσεως του παροχής του ευεργετήματος πενίας.
- 13 Το Συμβούλιο θεωρεί ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο αποκλείοντας το έγγραφο αυτό από το αντικείμενο της αιτήσεως παροχής του ευεργετήματος πενίας του αναιρεσείοντος. Υποστηρίζει ότι το γεγονός ότι ο V. Ipatau συνέταξε ο ίδιος την αίτηση παροχής του ευεργετήματος πενίας δεν πρέπει να αποβεί εις βάρος των όρων παραδεκτού της προσφυγής. Παραπέμπει στο γράμμα της αιτήσεως παροχής του ευεργετήματος πενίας και υπενθυμίζει ότι, ως διευθυντής του Εθνικού Κέντρου Νομοθεσίας και Νομικής Έρευνας της Λευκορωσίας, ο αναιρεσείων έχει κάποια γνώση των νομικών κανόνων, όπερ προκύπτει από τα νομικά επιχειρήματα που διατυπώθηκαν ιδιαίτερα στην αίτηση αυτή.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 14 Προκαταρκτικώς, υπενθυμίζεται ότι ούτε το δικαίωμα αποτελεσματικής ένδικης προστασίας ούτε το δικαίωμα ακροάσεως επηρεάζονται από την αυστηρή εφαρμογή των ρυθμίσεων της Ένωσης περί των δικονομικών προθεσμιών, η οποία, κατά πάγια νομολογία, πληροί την απαίτηση της ασφαλείας δικαίου και την ανάγκη αποφυγής κάθε δυσμενούς διακρίσεως ή κάθε αυθαίρετης μεταχειρίσεως κατά την απονομή της δικαιοσύνης (βλ. διάταξη Page Protective Services κατά ΕΥΕΔ, C-501/13 P, EU:C:2014:2259, σκέψη 39 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 15 Το άρθρο 96, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου προβλέπει ότι, κατ' εξαίρεση των κανόνων περί δικονομικών προθεσμιών, η υποβολή αιτήσεως παροχής ευεργετήματος πενίας αναστέλλει την προθεσμία για την άσκηση προσφυγής μέχρι την ημερομηνία της κοινοποιήσεως της σχετικής με την αίτηση αυτή διατάξεως ή, αν δεν έχει προτείνει ο ίδιος ο ενδιαφερόμενος δικηγόρο ή δεν πρέπει να γίνει δεκτή η επιλογή του, μέχρι την ημερομηνία της διατάξεως περί διορισμού δικηγόρου στον οποίο έχει ανατεθεί η εκπροσώπηση του αιτούντος.

- 16 Κατά την εξέταση του παραδεκτού της προσφυγής ακυρώσεως καθόσον στρεφόταν κατά του εγγράφου της 14ης Νοεμβρίου 2011, το Γενικό Δικαστήριο υποχρεούνταν να ερμηνεύσει την αίτηση παροχής του ευεργετήματος πενίας την οποία κατέθεσε ο V. Ipatau στις 11 Δεκεμβρίου 2011, προκειμένου να εξακριβώσει αν το εν λόγω έγγραφο αποτελούσε αντικείμενο της προσφυγής που προτίθετο να ασκήσει.
- 17 Στη σκέψη 55 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο παρέθεσε απόσπασμα της αιτήσεως παροχής του ευεργετήματος πενίας όπου γίνεται μνεία του από 14 Νοεμβρίου 2011 εγγράφου. Στη σκέψη 56 της αποφάσεως αυτής, παρέθεσε επίσης το αντικείμενο της αιτήσεως παροχής του ευεργετήματος πενίας, επισημαίνοντας ότι αποσκοπούσε στην ακύρωση της αποφάσεως 2011/69, του εκτελεστικού κανονισμού 84/2011, της αποφάσεως 2011/666 και του εκτελεστικού κανονισμού 1000/2011. Στη σκέψη 57 της εν λόγω αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο ανέλυσε τη μνεία του από 14 Νοεμβρίου 2011 εγγράφου στο πλαίσιο της αιτήσεως παροχής του ευεργετήματος πενίας καθώς και την αίτηση αυτή. Συναφώς, διαπίστωσε ότι ο αναιρεσείων ανέφερε το εν λόγω έγγραφο μόνον όταν ανέπτυξε τους λόγους και τα κύρια επιχειρήματα που εκτέθηκαν στο μέρος «αντικείμενο της προσφυγής» και η μνεία αυτή έγινε μόνον στο μέσο της εκθέσεως του πρώτου λόγου, δεν έγινε δε μνεία του εγγράφου αυτού στο πλαίσιο των δύο άλλων λόγων. Το Γενικό Δικαστήριο τόνισε επίσης ότι, καίτοι οι τρεις λόγοι ακυρώσεως αφορούσαν σαφέστατα τις εν λόγω αποφάσεις και τους εκτελεστικούς κανονισμούς, τούτο δεν συνέτρεχε για το έγγραφο της 14ης Νοεμβρίου 2011.
- 18 Λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων αυτών, το Γενικό Δικαστήριο, χωρίς να υποπέσει σε πλάνη περί το δίκαιο, έκρινε, στη σκέψη 58 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι, στην αίτηση παροχής του ευεργετήματος πενίας, ο νυν αναιρεσείων έκανε μνεία του από 14 Νοεμβρίου 2011 εγγράφου ως πράξεως κατά της οποίας έπρεπε να στραφεί η προσφυγή την οποία προτίθετο να ασκήσει.
- 19 Όσον αφορά το επιχείρημα ότι η αίτηση παροχής του ευεργετήματος πενίας της 11ης Δεκεμβρίου 2011 έπρεπε να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι αποσκοπούσε οπωσδήποτε στην ακύρωση του εγγράφου της 14ης Νοεμβρίου 2011, πρέπει να υπομνησθεί ότι, με το έγγραφο αυτό, το Συμβούλιο απέρριψε το αίτημα επανεξετάσεως της καταχωρίσεως του V. Ipatau στους καταλόγους των προσώπων που αποτελούν το αντικείμενο των περιοριστικών μέτρων με την απόφαση 2011/69 και τον εκτελεστικό κανονισμό 84/2011. Το εν λόγω έγγραφο περιείχε επίσης την απόφαση 2011/666 και τον εκτελεστικό κανονισμό 1000/2011.
- 20 Ωστόσο, ο νυν αναιρεσείων υπέβαλε την αίτηση παροχής του ευεργετήματος πενίας για την άσκηση της προσφυγής του ακυρώσεως της αποφάσεως 2011/69, του εκτελεστικού κανονισμού 84/2011, της αποφάσεως 2011/666 και του εκτελεστικού κανονισμού 1000/2011. Λαμβανομένης υπόψη της σαφούς, επακριβούς και νομικώς τεκμηριωμένης συντάξεως της αιτήσεως παροχής του ευεργετήματος πενίας, δεν υπάρχει κανένα στοιχείο βάσει του οποίου μπορούσε το Γενικό Δικαστήριο να εκτιμήσει ότι η εν λόγω αίτηση έπρεπε οπωσδήποτε να αποσκοπεί και στην ακύρωση του εγγράφου της 14ης Νοεμβρίου 2011.
- 21 Όσον αφορά το επιχείρημα ότι ο V. Ipatau δεν είχε τη συνδρομή δικηγόρου κατά τη σύνταξη της αιτήσεως παροχής του ευεργετήματος πενίας, διαπιστώνεται ότι η συνταχθείσα από τον V. Ipatau αίτηση παροχής του ευεργετήματος πενίας ήταν σαφής, ακριβής και νομικώς τεκμηριωμένη, όπερ πιστοποιεί τις νομικές του ικανότητες.
- 22 Από το σύνολο των στοιχείων αυτών προκύπτει ότι ο πρώτος λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμος και πρέπει να απορριφθεί.

Επί του δεύτερου λόγου αναιρέσεως, ο οποίος αντλείται από προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας όσον αφορά την απόφαση 2012/642 και τον εκτελεστικό κανονισμό 1017/2012

Επιχειρήματα των διαδίκων

23 Με τον δεύτερο λόγο του αναιρέσεως, ο V. Iratou ισχυρίζεται ότι το Γενικό Δικαστήριο, κρίνοντας ότι το Συμβούλιο μπορούσε να θεσπίσει την απόφαση 2012/642 και τον εκτελεστικό κανονισμό 1017/2012 χωρίς προηγούμενη ακρόασή του, συνιστά προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας. Επομένως, αμφισβητεί τις σκέψεις 80 και 81 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, οι οποίες έχουν ως εξής:

«80 Επισημαίνεται ότι η αιτιολογία η οποία όσον αφορά τον προσφεύγοντα δεν άλλαξε ουσιωδώς το 2012, καθόσον θεωρείται πάντοτε υπεύθυνος με την ιδιότητα του Αντιπροέδρου και μέλους της ΚΕΕ για τις παραβιάσεις των εκλογικών κανόνων στο πλαίσιο των προεδρικών εκλογών της 19ης Δεκεμβρίου 2010.

81 Συνεπώς, συνάγεται ότι, χωρίς να απαιτείται να εξεταστεί το παραδεκτό τους, οι αιτιάσεις τις οποίες πρόβαλε συναφώς ο προσφεύγων είναι, εν πάση περιπτώσει, αβάσιμες, εφόσον το Συμβούλιο δεν υποχρεούνταν να κοινοποιήσει στον προσφεύγοντα τα επιβαρυντικά στοιχεία και να του παράσχει τη δυνατότητα ακρόασεως πριν από την έκδοση της αποφάσεως 2012/642 και του εκτελεστικού κανονισμού 1017/2012.»

24 Ο αναιρεσιών διατείνεται ότι η μη μεταβολή της αιτιολογίας των επίμαχων πράξεων δεν απαλλάσσει το Συμβούλιο της υποχρέωσής να ζητήσει τη γνώμη του ενδιαφερομένου, παρέχοντάς του με τον τρόπο αυτό τα δυνατότητα να ενημερωθεί για την κατάστασή του και τις πληροφορίες που τον αφορούν. Επισημαίνει ότι η απόφαση 2012/642 αφορά, στην αιτιολογική σκέψη 8, τις κοινοβουλευτικές εκλογές της 23ης Σεπτεμβρίου 2012, εκθέτοντας ότι «δεν ήταν σύμφωνες με τα διεθνή πρότυπα», ενώ οι λόγοι για τους οποίους ενεγράφη στον κατάλογο των προσώπων που υπόκεινται σε περιοριστικά μέτρα άπτονται «των παραβιάσεων των εκλογικών κανόνων στο πλαίσιο των προεδρικών εκλογών της 19ης Δεκεμβρίου 2010».

25 Το Συμβούλιο αμφισβητεί τη βασιμότητα του λόγου αυτού αναιρέσεως.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

26 Στις σκέψεις 75 και 76 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο, χωρίς να υποπέσει σε πλάνη περί το δίκαιο, υπενθύμισε τη νομολογία κατά την οποία, στο πλαίσιο της εκδόσεως αποφάσεως με την οποία διατηρείται το όνομα προσώπου ή η επωνυμία οντότητας σε κατάλογο προσώπων ή οντοτήτων που υπόκεινται σε περιοριστικά μέτρα, το Συμβούλιο πρέπει να σεβασθεί το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασεως του εν λόγω προσώπου ή της εν λόγω οντότητας, όταν δέχεται εις βάρος του, στην απόφαση περί διατηρήσεως του ονόματος ή της επωνυμίας του στον κατάλογο, νέα στοιχεία, δηλαδή στοιχεία που δεν περιλαμβάνονταν στην αρχική απόφαση περί εγγραφής του ονόματος ή της επωνυμίας του στον κατάλογο αυτόν (βλ. συναφώς, μεταξύ άλλων, απόφαση Γαλλία κατά People's Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, EU:C:2011:853, σκέψεις 62 και 63).

27 Όπως ορθώς επισήμανε το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 80 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, οι λόγοι διατηρήσεως της καταχωρίσεως του αναιρεσιώντος στον κατάλογο των προσώπων επί των οποίων επιβάλλονται τα επίμαχα περιοριστικά μέτρα δεν μετεβλήθησαν ουσιωδώς κατά τη διάρκεια του έτους 2012. Συγκεκριμένα, από το σύνολο των πράξεων των οποίων ο αναιρεσιών ζήτησε την αναίρεση ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, προκύπτει ότι ο V. Iratou θεωρήθηκε πάντοτε υπεύθυνος με την ιδιότητα του αντιπροέδρου και μέλους της ΚΕΕ για τις παραβιάσεις των εκλογικών κανόνων στο πλαίσιο των προεδρικών εκλογών της 19ης Δεκεμβρίου 2010.

- 28 Εν πάση περιπτώσει, όπως υποστήριξε το Συμβούλιο, ο αναιρεσείων είχε ήδη υποβάλει παρατηρήσεις ενώπιον του Συμβουλίου και, ως εκ τούτου, γνώριζε ότι είχε πάντοτε το δικαίωμα αυτό, κατά μείζονα λόγο επ' ευκαιρία των περιοδικών επανεξετάσεων των περιοριστικών μέτρων που ελήφθησαν κατά της Δημοκρατίας της Λευκορωσίας, ενόψει πιθανής παρατάσεώς τους.
- 29 Από το σύνολο των στοιχείων αυτών προκύπτει ότι ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως δεν είναι βάσιμος και πρέπει να απορριφθεί.

Επί του τρίτου λόγου αναιρέσεως, ο οποίος αντλείται από πλάνη περί το δίκαιο όσον αφορά τον ανεπαρκή χαρακτήρα της αιτιολογίας των πράξεων των οποίων ζητήθηκε η ακύρωση

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 30 Με τον τρίτο λόγο του αναιρέσεως, ο V. Ipratou υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο, κρίνοντας ότι το Συμβούλιο δεν υπέπεσε σε πλάνη εκτιμήσεως όταν θεώρησε ότι οι λόγοι που δικαιολογούν την εγγραφή του αναιρεσείοντος στον κατάλογο των προσώπων που υπόκεινται σε περιοριστικά μέτρα ήταν βάσιμοι, υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο. Επομένως, αμφισβητεί τις σκέψεις 143 και 144 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Οι σκέψεις 138 έως 140 και 142 έως 144 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως έχουν ως εξής:

«138

Ο προσφεύγων δεν αμφισβητεί την ιδιότητά του ως Αντιπροέδρου της ΚΕΕ, αλλά, κατ' ουσίαν, τον ρόλο και την επιρροή του καθώς και, γενικότερα, τον ρόλο και την επιρροή της ΚΕΕ στη διεξαγωγή των προεδρικών εκλογών.

139 Αντιθέτως, ο προσφεύγων αμφισβητεί την εγγραφή του στον κατάλογο των προσώπων τα οποία αφορούν τα περιοριστικά μέτρα με την αιτιολογία ότι το Συμβούλιο άντλησε εσφαλμένα συμπεράσματα από την επίμαχη έκθεση του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ).

140 Ωστόσο, φαίνεται κατ' αρχάς ότι, καίτοι το Συμβούλιο βασίστηκε προφανώς στην επίμαχη έκθεση του ΟΑΣΕ, τα πορίσματα της εκθέσεως αυτής δεν αμφισβητούνται, όπως τονίζει το Συμβούλιο, από θεσμικά όργανα όπως το Συμβούλιο της Ευρώπης. Συναφώς, από το ψήφισμα 1790(2011) της κοινοβουλευτικής συνελεύσεως του Συμβουλίου της Ευρώπης της 27ης Ιανουαρίου 2011 καθώς και το ψήφισμα 17/24 του Συμβουλίου των δικαιωμάτων του ανθρώπου των Ηνωμένων Εθνών της 15ης Ιουνίου 2011 προκύπτει ότι οι προεδρικές εκλογές του Δεκεμβρίου 2010 στη Λευκορωσία δεν διεξήχθησαν νομοτύπως, εφόσον συνελήφθησαν υποψήφιοι στις εκλογές και υπήρξαν κατασταλτικές δράσεις τον επόμενο των εκλογών μήνα. Το γεγονός ότι η Κοινοπολιτεία Ανεξαρτήτων Κρατών (ΚΑΚ) επικύρωσε τις προεδρικές εκλογές του 2010 στη Λευκορωσία δεν αρκεί για να αμφισβητηθεί το περιεχόμενο της εν λόγω εκθέσεως συναφώς.

[...]

142 Ακολούθως, καίτοι η ΚΕΕ δεν είναι η μόνη υπεύθυνη της εφαρμογής του εκλογικού νόμου, τούτο δεν σημαίνει ότι δεν έχει καμία ευθύνη κατά τη διεξαγωγή των προεδρικών εκλογών του Δεκεμβρίου του 2010. Από την εν λόγω έκθεση του ΟΑΣΕ και χωρίς να αμφισβητηθεί από τους διαδίκους, προκύπτει ότι η ΚΕΚ είναι η ανώτερη επιφορτισμένη με τις εκλογές διοικητική αρχή. Διαδραματίζει, μεταξύ άλλων, σημαντικό ρόλο στην κατάρτιση του καταλόγου των υποψηφίων για τις προεδρικές εκλογές, στην εποπτεία των κατώτερων επιφορτισμένων με τις εκλογές διοικητικών αρχών, στον έλεγχο της διεξαγωγής της εκλογικής εκστρατείας, στη διαχείριση των καταγγελιών και των προσφυγών κατά των αποφάσεων που λαμβάνουν οι διάφορες κατώτερες εκλογικές επιτροπές καθώς και οι τοπικές διοικητικές αρχές και στις προσφυγές τις οποίες ασκούν γενικότερα οι διάφοροι υποψήφιοι στις εκλογές.

- 143 Ωστόσο, η εν λόγω έκθεση του ΟΑΣΕ τονίζει την έλλειψη ανεξαρτησίας και αμεροληψίας στη διαχείριση της εκλογής, τους άνισους όρους και το περιοριστικό της ελευθερίας δράσεως των μέσων επικοινωνίας κλίμα, καθώς και τη συνεχιζόμενη έλλειψη διαφάνειας σε σημαντικά στάδια της εκλογικής διαδικασίας. Από την έκθεση αυτή προκύπτει επίσης ότι η εποπτεία και ο έλεγχος των εκλογών δεν πραγματοποιήθηκαν ικανοποιητικώς. Η ΚΕΕ δεν επέδειξε ανεξαρτησία, αμεροληψία ούτε και συναδελφικότητα και ανήγγειλε τα επίσημα αποτελέσματα περί της εκλογής του προέδρου Λουκασένκο, χωρίς να δημοσιεύσει κατά οποιονδήποτε τρόπο λεπτομερή αποτελέσματα.
- 144 Τέλος, συνομολογείται ότι ο προσφεύγων, με την ιδιότητα του Αντιπροέδρου της ΚΕΕ, έλαβε προσωπικώς μέρος στις δραστηριότητές της. Προκύπτει ότι ουδέποτε αποστασιοποιήθηκε από τις εργασίες της ΚΕΕ, ούτε διατύπωσε ουδεμία ένσταση, επιφύλαξη ή σχόλιο περί των εργασιών που πραγματοποίησε η επιτροπή αυτή όσον αφορά τις προεδρικές εκλογές του Δεκεμβρίου 2010, ενώ η ΚΕΕ είχε πλήρως εγκρίνει τη διεξαγωγή των εκλογών αυτών.»
- 31 Ο αναιρεσείων υπενθυμίζει την απόφαση Επιτροπή κ.λπ. κατά Kadi (C-584/10 P, C-593/10 P και C-595/10 P, EU:C:2013:518, σκέψεις 119 και 121), κατά την οποία στο Συμβούλιο εναπόκειται να αποδείξει τη βασιμότητα των λόγων επί των οποίων στηρίζεται η απόφαση εγγραφής ή διατηρήσεως προσώπου στον κατάλογο των προσώπων επί των οποίων επιβάλλονται κυρώσεις, και την απόφαση Tay Za κατά Συμβουλίου (C-376/10 P, EU:C:2012:138, σκέψη 71), με την οποία το Δικαστήριο αποδοκίμασε κάθε τεκμήριο ή καταχώριση προσώπου σε τέτοιο κατάλογο με βάση μόνον τις σχέσεις που το πρόσωπο αυτό διατηρεί με άλλα άτομα. Ο αναιρεσείων διατείνεται ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας ότι η αιτιολογία των επίμαχων πράξεων ήταν επαρκής προς απόδειξη της ευθύνης του στις παραβιάσεις των διεθνών εκλογικών κανόνων οι οποίες συνέβησαν κατά τις προεδρικές εκλογές της 19ης Δεκεμβρίου 2010. Συναφώς, ο V. Iratu ισχυρίζεται, πρώτον, ότι δεν υπήρχε λόγος να τηρήσει αποστάσεις από τις εργασίες της ΚΕΕ.
- 32 Δεύτερον, ο V. Iratu διατείνεται ότι δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι η ΚΕΕ συνέβαλε στη νοθεία των αποτελεσμάτων της εκλογής της 19ης Δεκεμβρίου 2010, εφόσον ασκήθηκε ενώπιόν της μία μόνον προσφυγή προς αμφισβήτηση του κύρους των εκλογών και, επιπλέον, απόκειται στο ανώτατο δικαστήριο να αποφανθεί σε τελευταίο βαθμό επ' αυτής και όχι στην ΚΕΕ. Περαιτέρω, δεν μπορεί να προσαφθεί στην ΚΕΕ ότι επικύρωσε τα αποτελέσματα εκλογών των οποίων το 90 % των υποψηφίων δέχθηκε τα αποτελέσματα.
- 33 Τρίτον, αμφισβητεί τις προβληθείσες από τον ΟΑΣΕ με την έκθεσή του επικρίσεις, οι οποίες εκτίθενται στη σκέψη 143 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ενώ το Γενικό Δικαστήριο δεν μπόρεσε να εξετάσει τις αποφάσεις της ΚΕΕ.
- 34 Το Συμβούλιο υπενθυμίζει τη νομολογία σχετικά με την αιτιολογία των πράξεων των κοινοτικών οργάνων και ισχυρίζεται ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, στις σκέψεις 97 έως 103 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, όταν εξέτασε τον λόγο αναίρεσεως ο οποίος αντλείται από παράβαση της υποχρέωσεως αιτιολογήσεως.
- 35 Το Συμβούλιο εξετάζει επίσης το ζήτημα της βασιμότητας των μέτρων που ελήφθησαν κατά του V. Iratu και της αποδείξεως των μέτρων αυτών. Υπενθυμίζει ότι εξέθεσε, με τα πρωτοδίκως υποβληθέντα υπομνήματά του, ορισμένες δράσεις της ΚΕΕ οι οποίες παρεβίασαν τους διεθνείς εκλογικούς κανόνες και τον ρόλο του αναιρεσείοντος συναφώς. Εξάλλου, επισημαίνει ότι καίτοι ένας μόνον υποψήφιος αμφισβήτησε τα αποτελέσματα των εκλογών, επτά άλλοι είχαν συλληφθεί από τις υπηρεσίες ασφάλειας της Λευκορωσίας μετά τις εκλογές και, συνεπώς, δεν ήταν σε θέση να αμφισβητήσουν τα αποτελέσματά τους.
- 36 Το Συμβούλιο τονίζει ότι το εκλογικό σύστημα της Λευκορωσίας μπορεί να λειτουργήσει μόνον χάρη στην ειλικρινή συνεργασία με ανώτερους εθνικούς αξιωματούχους, όπως ο αναιρεσείων. Θεωρεί ότι, ως ανώτερος υπάλληλος του καθεστώτος, ο αναιρεσείων συνεργαζόταν, κατά την έννοια που έκανε

δεκτή το Δικαστήριο στην απόφαση *Tay Za* κατά Συμβουλίου (C-376/10 P, EU:C:2012:138), με την Κυβέρνηση της Λευκορωσίας. Ως εκ τούτου, το Συμβούλιο, στην αιτιολογία των αποφάσεων που εξέδωσε, μπορούσε να εκθέσει μόνον την εν λόγω σχέση μεταξύ του αναιρεσιόντος και της κυβερνήσεως.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 37 Πρέπει να υπομνησθεί ότι η υποχρέωση αιτιολογήσεως που προβλέπει το άρθρο 296 ΣΛΕΕ αποτελεί ουσιώδη τύπο ο οποίος πρέπει να διακρίνεται από το ζήτημα του βασίμου της αιτιολογίας, δεδομένου ότι αυτή αφορά την ουσιαστική νομιμότητα της επίδικης πράξεως (βλ., συναφώς, απόφαση Επιτροπή κατά *Sytraval* και *Brink's France*, C-367/95 P, EU:C:1998:154, σκέψη 67). Συγκεκριμένα, η αιτιολογία μιας αποφάσεως συνίσταται στην επίσημη έκφραση των λόγων στους οποίους στηρίζεται η απόφαση αυτή. Εάν η αιτιολογία εμπεριέχει σφάλματα, αυτά πλήττουν την ουσιαστική νομιμότητα της αποφάσεως, αλλά όχι την αιτιολογία της, η οποία μπορεί να είναι επαρκής έστω και αν προβάλλει εσφαλμένους λόγους (βλ. απόφαση *Bertelsmann* και *Sony Corporation of America* κατά *Impala*, C-413/06 P, EU:C:2008:392, σκέψη 181). Συνεπώς, οι αιτιάσεις και τα επιχειρήματα με τα οποία σκοπείται να αμφισβητηθεί το βάσιμο πράξεως είναι αλυσιτελή στο πλαίσιο προβολής λόγου αντλούμενου από έλλειψη ή ανεπάρκεια της αιτιολογίας.
- 38 Μολονότι ο αναιρεσιών χαρακτηρίσε τον λόγο αναιρέσεως ως «αντλούμενο από πλάνη περί το δίκαιο όσον αφορά τον επαρκή χαρακτήρα της αιτιολογίας των επίμαχων πράξεων», διαπιστώνεται ότι επικρίνει τη βασιμότητα των σκέψεων 143 και 144 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, με τις οποίες το Γενικό Δικαστήριο απάντησε στον λόγο ακυρώσεως που αφορά πλάνη εκτιμήσεως. Λαμβανομένου υπόψη του ακριβούς προσδιορισμού των αμφισβητούμενων σημείων της αιτιολογίας, σύμφωνα με το άρθρο 178, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, πρέπει, εντούτοις, να εξεταστεί ο λόγος αναιρέσεως.
- 39 Στο πλαίσιο του ελέγχου της βασιμότητας της εγγραφής του *V. Iratau* στους καταλόγους προσώπων που υπόκεινται σε περιοριστικά μέτρα, πρέπει να εξετασθούν, πρώτον, τα γενικά κριτήρια εγγραφής στους καταλόγους, δεύτερον, η αιτιολογία της εγγραφής του *V. Iratau* σε τέτοιο κατάλογο και, τρίτον, η απόδειξη της βασιμότητας της εγγραφής αυτής (αποφάσεις *Anbouba* κατά Συμβουλίου, C-605/13 P, EU:C:2015:247, σκέψη 40, και *Anbouba* κατά Συμβουλίου, C-630/13 P, EU:C:2015:248, σκέψη 41).
- 40 Πρέπει να υπομνησθεί ότι το Συμβούλιο διαθέτει ευρύ περιθώριο εκτιμήσεως προκειμένου να καθορίζει γενικά κριτήρια που πρέπει να γίνουν δεκτά για να εφαρμοστούν τα περιοριστικά μέτρα (βλ., συναφώς, αποφάσεις Συμβούλιο κατά *Manufacturing Support & Procurement Kala Naft*, C-348/12 P, EU:C:2013:776, σκέψη 120 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, *Anbouba* κατά Συμβουλίου, C-605/13 P, EU:C:2015:247, σκέψη 41, καθώς και *Anbouba* κατά Συμβουλίου, C-630/13 P, EU:C:2015:248, σκέψη 42).
- 41 Ο *V. Iratau* δεν προβάλλει πλάνη περί το δίκαιο συναφώς.
- 42 Όσον αφορά την απόδειξη της βασιμότητας της εγγραφής του *V. Iratau* στους καταλόγους, πρέπει να υπομνησθεί ότι η αποτελεσματικότητα του δικαιοδοτικού ελέγχου την οποία εγγυάται το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιβάλλει στα δικαιοδοτικά όργανα της Ένωσης, κατά τον έλεγχο της νομιμότητας των λόγων στους οποίους στηρίζεται η απόφαση περί καταχωρίσεως ή διατηρήσεως του ονόματος συγκεκριμένου προσώπου σε κατάλογο προσώπων που υπόκεινται σε περιοριστικά μέτρα, να βεβαιώνονται ότι η εν λόγω απόφαση, η οποία έχει ατομικό χαρακτήρα για το πρόσωπο αυτό, στηρίζεται σε αρκούντως στέρεα πραγματική βάση. Τούτο προϋποθέτει έλεγχο των πραγματικών περιστατικών που προβάλλονται στις αιτιολογικές σκέψεις στην οποία στηρίζεται η εν λόγω απόφαση, ούτως ώστε να μην περιορίζεται ο δικαστικός έλεγχος στην εκτίμηση της αόριστης βασιμότητας των προβαλλομένων λόγων, αλλά να αφορά το αν οι λόγοι

αυτοί ή, τουλάχιστον, ένας εξ αυτών που θεωρείται επαρκής αυτός καθαυτός για να στηρίξει την ίδια αυτή απόφαση είναι τεκμηριωμένοι (βλ., συναφώς, αποφάσεις Επιτροπή κ.λπ. κατά Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P και C-595/10 P, EU:C:2013:518, σκέψη 119· Συμβούλιο κατά Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, σκέψη 73, Anbouba κατά Συμβουλίου, C-605/13 P, EU:C:2015:247, σκέψη 45, καθώς και Anbouba κατά Συμβουλίου, C-630/13 P, EU:C:2015:248, σκέψη 46).

- 43 Πρώτον, ο V. Ipatau αμφισβητεί το γεγονός ότι η ΚΕΕ συνέβαλε στη νοθεία των αποτελεσμάτων των εκλογών της 19ης Δεκεμβρίου 2010, εφόσον ασκήθηκε μόνο μία προσφυγή ενώπιον αυτής. Το επιχείρημα αυτό δεν μπορεί, εντούτοις, να ανατρέψει τις διαπιστώσεις των πραγματικών περιστατικών του Γενικού Δικαστηρίου, στις σκέψεις 142 και 143 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης.
- 44 Συγκεκριμένα, στις εν λόγω σκέψεις, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε, αφενός, ότι, ως ανώτατη επιφορτισμένη με τις εκλογές διοικητική αρχή, η ΚΕΕ έχει άλλες αρμοδιότητες πέραν της εξετάσεως των καταγγελιών, όπως «σημαντικό ρόλο στην κατάρτιση του καταλόγου των υποψηφίων για τις προεδρικές εκλογές, στην εποπτεία των κατώτερων επιφορτισμένων με τις εκλογές διοικητικών αρχών, στον έλεγχο της διεξαγωγής της εκλογικής εκστρατείας, στην εξέταση των καταγγελιών και των προσφυγών κατά των αποφάσεων που λαμβάνουν οι διάφορες κατώτερες εκλογικές επιτροπές καθώς και οι τοπικές διοικητικές αρχές». Αφετέρου, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι «προδήλως η εποπτεία και ο έλεγχος των εκλογών δεν πραγματοποιήθηκαν επαρκώς» και η «ΚΕΕ δεν επέδειξε ανεξαρτησία, αμεροληψία ούτε και συναδελφικότητα και ανήγγειλε τα επίσημα αποτελέσματα περί της εκλογής του προέδρου Λουκασένκο, χωρίς να δημοσιεύσει κατά οποιονδήποτε τρόπο λεπτομερή αποτελέσματα».
- 45 Δεύτερον, ο V. Ipatau αμφισβητεί ότι είχε λόγο να αποστασιοποιηθεί από τις εργασίες της ΚΕΕ. Ωστόσο, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι ο V. Ipatau δεν προβάλλει πλάνη περί το δικαίο του Γενικού Δικαστηρίου όσον αφορά την ευθύνη της ΚΕΕ για τις παραβιάσεις των διεθνών εκλογικών κανόνων στο πλαίσιο των προεδρικών εκλογών του Δεκεμβρίου 2010, δεν μπορεί να προσαφθεί στο Γενικό Δικαστήριο ότι συνήγαγε την προσωπική ευθύνη του αναιρεσιβαντός για τις εν λόγω παραβιάσεις από την ιδιότητά του ως αντιπροέδρου της ΚΕΕ καθώς και από το γεγονός ότι δεν αποστασιοποιήθηκε από τις εργασίες της.
- 46 Βάσει των εν λόγω πραγματικών περιστατικών, τα οποία δεν απόκειται στο Δικαστήριο να ελέγξει στο πλαίσιο της αιτήσεως αναιρέσεως, το Γενικό Δικαστήριο βασίμως συνήγαγε ότι, κατ' ουσίαν, η ΚΕΕ είχε ευθύνη για τις παραβιάσεις των διεθνών εκλογικών κανόνων στο πλαίσιο των προεδρικών εκλογών της 19ης Δεκεμβρίου 2010 και οι παραβιάσεις αυτές μπορούσαν επίσης να καταλογιστούν προσωπικώς στον V. Ipatau ως αντιπρόεδρο του οργάνου αυτού. Αντιθέτως προς όσα διατείνεται ο V. Ipatau, το Γενικό Δικαστήριο δεν χρησιμοποίησε τεκμήριο έναντι αυτού και, κατά συνέπεια, δεν έκρινε αντιθέτως προς την απόφαση Tay Za κατά Συμβουλίου (C-376/10 P, EU:C:2012:138) περιλαμβάνοντας το όνομά του στον κατάλογο των προσώπων που αποτελούν αντικείμενο των περιοριστικών μέτρων βάσει μόνον των σχέσεων που διατηρούν με άλλα άτομα.
- 47 Τρίτον, ο V. Ipatau προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι επανέλαβε τις επικρίσεις τις οποίες απηύθυνε ο ΟΑΣΕ στην ΚΕΕ σχετικά με το είδος των αποφάσεών της χωρίς να εξετάσει τις αποφάσεις αυτές. Ωστόσο, με την επιχειρηματολογία αυτή, ο V. Ipatau αμφισβητεί στην πραγματικότητα την εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου εκτίμηση των αποδεικτικών στοιχείων και την αξία που τους προσέδωσε.
- 48 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, σε ορισμένες καταστάσεις, ο δικαστής της Ένωσης μπορεί να λάβει υπόψη του εκθέσεις διεθνών μη κυβερνητικών οργανώσεων (βλ., συναφώς, απόφαση N. S. κ.λπ., C-411/10 και C-493/10, EU:C:2011:865, σκέψεις 90 καθώς και 91). Κατά μείζονα λόγο, μπορεί να λάβει υπόψη του έκθεση διεθνούς οργανισμού όπως ο ΟΑΣΕ.

- 49 Στη σκέψη 140 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο ήλεγξε τον βαθμό αξιοπιστίας της εκθέσεως του ΟΑΣΕ, συγκρίνοντας τα πορίσματα της εκθέσεως αυτής με τα πορίσματα άλλων οργάνων όπως το Συμβούλιο της Ευρώπης.
- 50 Λαμβανομένων υπόψη όλων των εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου εκτιμήσεων των πραγματικών περιστατικών, τις οποίες δεν απόκειται στο Δικαστήριο να ελέγξει στο πλαίσιο της αιτήσεως αναιρέσεως, το Γενικό Δικαστήριο, χωρίς να υποπέσει σε πλάνη περί το δίκαιο, απέρριψε, στη σκέψη 145 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ως αβάσιμο τον λόγο που αντλείται από πλάνη εκτιμήσεως του Συμβουλίου.
- 51 Επομένως, το Γενικό Δικαστήριο τήρησε τις αρχές, οι οποίες απορρέουν από την υπομνησθείσα στη σκέψη 42 της παρούσας αποφάσεως νομολογία, σχετικά με τον έλεγχο της νομιμότητας της αιτιολογίας πράξεων όπως οι επίμαχες.
- 52 Κατά συνέπεια, επιβάλλεται να απορριφθεί ο τρίτος λόγος αναιρέσεως ως αβάσιμος.

Επί του τετάρτου λόγου αναιρέσεως, ο οποίος αντλείται από προσβολή της αρχής της αναλογικότητας

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 53 Με τον τέταρτο λόγο του αναιρέσεως, ο V. Ipatau υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο, επιβεβαιώνοντας τα μέτρα που ελήφθησαν έναντι αυτού, κατά τη διάρκεια των ετών 2011 και 2012, ενώ η έκθεση του ΟΑΣΕ δεν προέβλεπε κανένα περιοριστικό μέτρο κατά των μελών της ΚΕΕ, προσέβαλε την αρχή της αναλογικότητας. Τονίζει ότι οι γενικές συστάσεις του ΟΑΣΕ ως προς την ΚΕΕ αφορούν μόνο τη σύνθεση της επιτροπής αυτής και το είδος των οδηγιών που απευθύνει στις τοπικές επιτροπές. Ωστόσο, η επιβολή συλλογικών κυρώσεων στα μέλη της ΚΕΕ είναι προδήλως δυσανάλογη και αναποτελεσματική, εφόσον εμποδίζει τα μέλη της ΚΕΕ να γνωρίσουν τις ευρωπαϊκές εμπειρίες και χρηστές πρακτικές.
- 54 Εξάλλου, ο V. Ipatau II διατείνεται ότι, προκειμένου να βελτιωθεί το εκλογικό σύστημα της Λευκορωσίας, το οποίο δεν έχει παλαιά παράδοση, είναι απαραίτητο οι φορείς του εκλογικού συστήματος, μεταξύ άλλων τα μέλη της ΚΕΕ, να ευαισθητοποιηθούν περισσότερο με τους διεθνείς εκλογικούς κανόνες. Συναφώς, τα κράτη μέλη της Ένωσης μπορούν να τους προτείνουν δραστηριότητες επιμορφώσεως και να διοργανωθούν επισκέψεις τους ως παρατηρητών κατά τη διάρκεια εκλογών στα κράτη της Ένωσης. Ωστόσο, η απαγόρευση μετακινήσεως στο έδαφος της Ένωσης βαίνει προδήλως κατά των σκοπών της εκθέσεως του ΟΑΣΕ.
- 55 Το Συμβούλιο τονίζει καταρχάς ότι η έκθεση του ΟΑΣΕ δεν αποτελεί το μοναδικό θεμέλιο των περιοριστικών μέτρων κατά του αναιρεσιδόντος. Ισχυρίζεται στη συνέχεια ότι δεν υπάρχει καμία αντίφαση μεταξύ της εκθέσεως του ΟΑΣΕ και των πολιτικών του Συμβουλίου και της Ένωσης. Αντιθέτως, οι εν λόγω πολιτικές, περιλαμβανομένων αυτών που επάγονται περιοριστικά μέτρα, αποσκοπούν στην άσκηση πίεσεως στο καθεστώς της Λευκορωσίας και σε αυτούς που συνεργάζονται με αυτό, για να τεθεί τέρμα στις σοβαρές προσβολές των δικαιωμάτων του ανθρώπου, στην καταστολή της κοινωνίας των πολιτών και της δημοκρατικής αντιπολίτευσης και να γίνει σεβαστή η δημοκρατία και το κράτος δικαίου στη Λευκορωσία, περιλαμβανομένων των διεθνών εκλογικών κανόνων. Εξάλλου, το άρθρο 3, παράγραφος 6, της αποφάσεως 2012/642 προβλέπει τις δυνατότητες παρεκκλίσεως από την απαγόρευση μετακινήσεως στο έδαφος της Ένωσης.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 56 Σύμφωνα με το άρθρο 169, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, οι λόγοι και τα νομικά επιχειρήματα που προβάλλονται στο πλαίσιο αιτήσεως αναιρέσεως πρέπει να προσδιορίζουν με ακρίβεια τα σημεία του σκεπτικού της απόφασής του Γενικού Δικαστηρίου που αμφισβητούνται (βλ. διάταξη Thesing και Bloomberg Finance κατά ΕΚΤ, C-28/13 P, EU:C:2014:230, σκέψη 25, καθώς και απόφαση Klein κατά Επιτροπής, C-120/14 P, EU:C:2015:252, σκέψη 85).
- 57 Συνεπώς, δεν πληροί την προϋπόθεση αυτή η αίτηση αναιρέσεως η οποία, χωρίς καν να προσδιορίσει ειδικώς την πλάνη περί το δίκαιο την οποία ενέχει η απόφαση που αποτελεί αντικείμενο της αιτήσεως αναιρέσεως, περιορίζεται στην επανάληψη των λόγων και επιχειρημάτων που προβλήθηκαν ήδη ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου. Συγκεκριμένα, μια τέτοια αίτηση αναιρέσεως αποτελεί στην πραγματικότητα αίτηση για απλή επανεξέταση του δικογράφου της προσφυγής που κατατέθηκε ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, η οποία δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου (βλ. απόφαση Klein κατά Επιτροπής, C-120/14 P, EU:C:2015:252, σκέψη 86).
- 58 Ωστόσο, ο V. Ipatau, ισχυριζόμενος μόνον ότι το Γενικό Δικαστήριο κακώς έκρινε ότι τα επίμαχα μέτρα του Συμβουλίου δεν ήσαν δυσανάλογα χωρίς να προσδιορίσει επακριβώς τα σημεία του πέμπτου λόγου της αναιρεσιβαλλομένης απόφασής τα οποία επιθυμούσε να αμφισβητήσει, δεν πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 169, παράγραφος 2, του εν λόγω Κανονισμού Διαδικασίας. Επιπλέον, τα προβαλλόμενα στο πλαίσιο του τέταρτου λόγου αναιρέσεως επιχειρήματα δεν στρέφονται κατά της αναιρεσιβαλλομένης απόφασής αλλά κατά τα εν λόγω μέτρα του Συμβουλίου, και επαναλαμβάνουν κατ' ουσίαν τα ήδη προβληθέντα ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου επιχειρήματα.
- 59 Επομένως, εφόσον ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως αποτελεί στην πραγματικότητα αίτηση για απλή επανεξέταση του δικογράφου της προσφυγής την οποία ο V. Ipatau υπέβαλε πρωτοδίκως, πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος.
- 60 Δεδομένου ότι οι τέσσερις λόγοι αναιρέσεως του V. Ipatau απορρίφθηκαν, η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 61 Δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, όταν η αίτηση αναιρέσεως είναι αβάσιμη, το Δικαστήριο αποφαινεται επί των δικαστικών εξόδων.
- 62 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του ίδιου Κανονισμού, το οποίο εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, αυτού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.
- 63 Δεδομένου ότι το Συμβούλιο ζήτησε να καταδικαστεί ο V. Ipatau στα δικαστικά έξοδα και αυτός ηττήθηκε, πρέπει να καταδικασθεί, εκτός των δικαστικών εξόδων του, και στα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε το Συμβούλιο.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πέμπτο τμήμα) αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.
- 2) Ο Vadzim Ipatau φέρει, εκτός από τα δικαστικά έξοδά του, τα δικαστικά έξοδα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(υπογραφές)